

Dommerarbeid i klubb

Norges
Håndballforbund
Region Nord

Begeistring • Respekt • Innsatsvilje • Fair Play

INNHold

- Dommerkontaktens ABC
- Sjekkliste for dommerkontakten
- Rekrutteringsplan
- Beholdeplan
- Årshjul

DOMMERARBEID I KLUBB

En klar plan for klubbens dommerarbeid skaper gode resultater og gode forutsetninger for dommerkontakten. Dommerarbeid i klubb bør være forankret i klubbens visjon og mål, og skal gi et svar på hvorfor dommerne skal ønske å dømme for din klubb.

En handlingsplan for dommerarbeidet bør si noe om hvordan klubben skal rekruttere nye dommere og skape et godt dommermiljø for å motivere flest mulig til å bidra lengst mulig.

Planen bør også si noe om hva klubben forventer av dommerkontakten og dommerne, og visa versa. Hvem er dommerkontakt, og skal klubben ha én eller flere som deler på ansvaret? Er det mange dommere og dommerutviklere i klubben anbefales det at man er flere som deler på ansvaret.

Klubben bør utarbeide et budsjett for dommerarbeidet, dette skaper forutsigbarhet og rammer for klubben som helhet, og for dommerkontakten sitt arbeid. Her inngår også dommerkvotegebyr.

Dommerkontakten, dommer og dommerutvikler skal fremvise gyldig politiattest – uten dette får man ikke dømme. Klubb skal ha en dedikert person som er ansvarlig for å innhente politiattest.

Ved egne arrangement skal Dommerverten sørge for at dommerne får en så god opplevelse som mulig, dvs. om nødvendig gripe inn overfor spillere, lagledere tilskuere eller andre som ikke opptre etter håndballens verdier. Det skal være hyggelig for alle parter å delta på kamp arrangert av din klubb.

Ved endt sesong anbefales det å evaluere dommerarbeidet i klubben; hva har fungert godt og hva kan forbedres til neste sesong.

Ønsker klubben bistand med dommerarbeidet?
Ta kontakt med oss i Norges Håndballforbund Region Nord (NHF RN).

Lykke til med dommerarbeidet i din klubb.

God lesing!

DOMMERKONTAKTENS ABC

NHF RN skal i samarbeid med klubb utvikle kompetente dommerpar som kan bidra både på regionale og nasjonale arena. Klubb har ansvar for rekruttering og for å ta vare på sine etablerte dommere på en positiv måte som en del av klubbaktiviteten - for hva er håndballen uten dommere?

Klubb spiller en viktig rolle for å markedsføre viktigheten av dommere til alle aktører i klubben. Håndballen tjener på at man har et godt dommermiljø og en stabil og god dommerstand som leder håndballkamper på en solid og rettferdig måte.

Klubbens dommere har behov for en engasjert person som bryr seg, som taler deres sak til klubbens styre og som følger de opp, motiverer og passer på. Akkurat som spillere trenger

trenerne, trenger dommere dommerkontakten. Hvert år starter mange håpefulle på sin dommerkarriere, og dommerkontakten kan ha mye å si for hvorvidt disse dommerne fortsetter og bygger en karriere, eller om de gir seg etter kort tid.

Mange klubber hadde slitt med å stille lag om de hadde hatt samme tilbud til sine spillere som de har til sine dommere. Hvorfor bli værende i en klubb som ikke bryr seg eller ikke har en plan for dommerutviklingen? Forventer klubben at dommerne skal reagere annerledes?

En av dommerkontaktens viktigste oppgaver er å få dommerarbeidet på "kartet" i klubben. Dommerkontaktens ABC et utmerket verktøy for å få til dette.

DOMMERKONTAKTENS ROLLE

Dommerkontakten trenger ikke selv å være dommer, ei heller ha dommererfaring, men må ha kjennskap til håndball. Dommerkontakten er en person som ønsker å bidra til utvikling og være en støttespiller for både uerfarne og erfarne dommere i klubben.

Dommerkontakten har en viktig rolle i klubben, med administrative og veiledende oppgaver som utføres jevnlig i løpet av hele sesongen.

I klubb

For å lykkes som dommerkontakt er det viktig at man samarbeider med alle grupper; styret, sportslig ledelse, trenere, utdanningsansvarlig m.fl. Frafallet av nye og yngre dommere er dessverre svært høyt, og mange oppgir

manglende oppfølging og veiledning som årsak til frafallet. For dommere, som for spillere, skapes utvikling gjennom veiledning over tid i et trygt miljø. NHF RN anbefaler at dommerkontakten har møterett i klubbens styre. Dette for å sikre at styret alltid er oppdatert på klubbens dommere og dommerarbeidet. Dommerkontakten er bindeleddet mellom klubben og NHF RN.

Mot klubbens dommere og dommerutviklere

Dommerkontakten skal bidra til at klubbens dommere og dommerutviklere får ta del i et godt klubbmiljø. Ved å skape et godt klubbmiljø hvor dommerne trives og motiveres til utvikling, vil man oppnå stabile og gode dommere regionalt, men også om mulig nasjonalt.

Visste du at..

dommerkontaktens viktigste oppgave er å fungere som klubbens bindeledd mellom dommer og klubb, samt mellom klubb og region?

SUKSESSKRITERIER

For klubb er det viktig å ha:

- Troen på at dommerarbeid er en viktig del av klubbutvikling.
- Troen på at håndballkampen er mest gøy med kvalifiserte dommere.
- En samlet klubb som har en klar strategi og sammen jobber med dommerarbeidet.

Som person er det viktig at du er:

- Interessert i å bidra til utvikling av klubben, og øke klubbens fokus på dommerarbeid.
- Systematisk, god til å holde frister og flink til å holde orden.
- Glad i å motivere og veilede andre, og trives sammen med mennesker.

Foto: Jon Forberg

ARBEIDSOPPGAVER

Må gjøres		
Dommerpåmelding i TA	Dommerutdanning	Utstyr og bekledning
Politiattest	Dommerkvote	Dialog med dommerne og dommerutviklere i klubben
Dialog med dommerutviklere	Beramme DBH på klubbens barnekamper	Delta på dommerkontaktmøter arrangert av NHF RN

Bør gjøres		
Sosiale samlinger v/ sesongstart- og slutt	Dialog med dommergruppeleder	Oppfølging av klubbens dommere i og mellom kamper

Kan gjøres		
Dialog med klubbens trenere angående treningskamper	Tilby dommerne å delta på turneringer lagene deltar på	Fellestreninger for klubbens dommere (fysisk/mentalt)
Faglige fellesmøter med klubbens dommere	Gjennomføre regelprøver (ekurs.nif.no)	Utarbeide en kontrakt for klubbens dommere

Politiattester

Alle dommere og dommerutviklere over 15 år må fremvise gyldig politiattest. Ingen får dømme kamper før politiattest er fremvist. Det er klubbens ansvar at dette gjennomføres.

Utstyr og bekledning

Klubb skal sørge for at dommere har riktig utstyr og skal minimum gi alle nye dommere en sort dommershorts og en sort dommerskjorte (korte ermer). I NHF bruker dommere hummel. Sørg også for at dommere har tilgang til gule skrivekort. Dette kan fås ved henvendelse til klubb-rådgiver. Annet utstyr dommere trenger er gule, røde og blå kort samt fløyte.

Beramme DBH på klubbens barnekamper

Klubb har ansvar for at egne kamper i klassen J/G 6 - 11 år er berammet med dommere.

Klubb bør ha oversikt over behovet for DBH før sommerferien, for å starte rekruttering av nye dommere og beramme dommerkurs.

Dommerutdanning

Hvilke behov har klubben? Meld fra til NHF RN om klubbens behov. Dommerkontakten skal motivere dommere til kurs og følge de opp underveis i utdanningen.

Dommerkontaktmøter

NHF RN sine Teamledere leder dommerkontaktmøter, der temaene varierer i løpet av sesongen.

Samlinger med klubbens dommere

Her er tips til tema for samlinger i en sesong;

Sesongstart:

- Hvordan bruke TA (beramming, sperrer, søknad om fritak, kontonummer o.l.)
- Hvordan bruke IO (dommerregninger)
- Politiattest
- Lisens / kontrakter
- Utstyr
- Generell info fra dommerkontakt og klubb
- Kursbehov/-ønsker
- Generell info fra NHF RN
- Videre plan for samhandling i klubben
- Sosiale, miljøskapende tiltak

Midtveis:

- Status
- Utdanning
- Fag
- Veiledning og oppfølging
- Info fra klubb - hva som skjer / interne turneringer og arrangement

Sesongslutt

- Evaluering av sesongen
- Sosiale, miljøskapende tiltak
- Frampek og neste sesong
- Påmelding
- Kursbehov

SJEKKLISTE FOR DOMMERKONTAKTEN

- Dommerpåmelding i TA for klubb innen 1. mai.
- Lage en plan på hvordan man skal følge opp og beholde dommere.
- Bli kjent med "Dommer i Nord"-siden på handball.no.
- Les NHF RNs kurskatalog. Oppfordre og motiver dommere til å ta kurs.
- Gjennomføre oppstartsmøter.
- Gjennomføre sosial kveld.
- Lage en plan på hvordan man kan følge opp egne DBH i kamper.
- Fokusere på utvikling av klubbens dommere.
- Fokus på rekruttering av nye dommere.
- Dialog med oppsettmedarbeider.
- Dialog med Teamleder.
- Sende inn DK-rapport innen 15. april.
- Betale eventuelt dommerkvotegebyr.
- Påse at klubbens dommere er korrekt utstyrt.
- Delta på dommerkontaktmøter.
- Bli kjent med sesongens Seriereglement.

REKRUTTERINGSPLAN

NHF RN anbefaler at klubb har en strategi for:

- 1) Hvorfor rekruttere?
- 2) Hvordan rekruttere, og fra hvor?

En klar strategi på rekruttering og re-rekruttering bidrar blant annet til å forenkle dommerarbeidet i klubb og skaper forutsigbarhet.

En rekrutteringsplan er et arbeidsverktøy som klubben utarbeider selv, og som bør si noe om visjon og mål for dommerarbeidet, samt hvilke tiltak som skal settes i gang, og når.

Visste du at..

alle klubber skal ha minst én dommerkontakt, men NHF RN oppfordrer klubb til å være flere som deler på oppgaven?

HVORFOR REKRUTTERE?

Det er flere årsaker til hvorfor klubb bør ha en tydelig rekrutteringsplan, og derav drive rekruttering av nye dommere, samt re-rekruttere tidligere dommere. Fra hvor og hvordan styres av klubbens forutsetninger og strategi for klubb utvikling.

Klubb bør ha en rekrutteringsplan fordi:

- Kamper er artigere å spille når den dømmes av utdannede, kvalifiserte dommere.
- Klubb må utdanne dommere om klubbens lag skal ha dommere på egne kamper.
- Jo flere dommere en klubb har, jo bedre blir miljøet for dommere i klubben, og desto artigere er det å være dommer og dommerkontakt i klubben. Dette igjen skaper motivasjon, inspirasjon og tilhørighet for alle parter.
- Klubb er ansvarlig for å dekke klubbens egne barnekamper, J/G 6-11 år, med dommere.
- Dommerkvotegebyr unngås om klubb dekker egen dommerkvote.

HVORDAN REKRUTTERE?

I utgangspunktet kan alle over 14 år dømme håndball, og klubb bør ha en strategi på hvilke grupper man rekrutterer fra. Her vil det være forskjell fra klubb til klubb avhengig av f. eks. om man tilhører en større by eller et lite tettsted.

En klubb kan eksempelvis rekruttere fra disse gruppene:

- Klubbens nåværende og tidligere spillere, fra aldersbestemte- og seniorlag.
- Langtidsskadet spiller kan holde seg i gang og være i miljøet ved å dømme.
- Klubbens nåværende og tidligere trenere, samt tidligere dommere (re-rekruttere).
- Foresatte og søsken av klubbens utøvere og andre aktive medlemmer.
- Dommere fra andre idretter, for eksempel innebandy, fotball, bedriftshåndball osv.
- Gjennom skoler og universitet, høyskole, folkehøyskole.

HVORDAN LYKKES?

Skal klubb lykkes med rekruttering er det viktig at dommerarbeid settes på styrets agenda, og at det jobbes med dette gjennom hele sesongen.

En klubb hvor det generelt snakkes stygt om dommere, klages på dømmingen og tenker at dommeren er et nødvendig onde, vil ha store vanskeligheter med å lykkes med rekruttering. For å lykkes har klubben fokus på gode holdninger internt i egen klubb, veiledning og oppfølging.

Dommerarbeid og dommergjerningen bør være tema på foreldremøter, lagsmøter, styremøter og klubbmøter, trenermøter o.l.

Som klubb kan man forankre dommerarbeidet internt og lykkes med rekrutteringen ved at man;

- Utarbeider en strategi for dommerarbeid i klubb.
- Utarbeider en rekrutteringsplan for dommer og dommerutvikler.
- Har dommerkontakt og tydelige forventninger til denne. Har dommervert på klubbens hjemmearrangement.
- Aktivt oppsøke lag/ spillere fra klassen 14 år og eldre.
- Bruke klubbens ulike SoMe-kanaler for informasjon og rekruttering.
- Interne dugnader for å dømme interne klubbturneringer, treningskamper og mini-arrangement, som igjen kan vekke interesse.

TIPS:

En rekrutteringsplan fortjener også at klubben har en strategi for hvordan beholde dommere i mange år. I en slik plan kan man for eksempel fokusere på miljøskapende tiltak, sosiale tiltak og intern oppfølging.

BEHOLDEPLAN

Et godt sosialt miljø i dommergruppen er avgjørende for å holde på dommerne og få kontinuitet i gruppa.

Om dommere er fra samme årskull, og flere slutter samtidig, kan det bli vanskelig å holde gruppen i gang. Å skape et godt sosialt miljø på tvers av årskull er derfor viktig.

Gruppetilhørighet er også viktig for vår sosiale utvikling. Som dommer kan man ofte oppleve situasjoner på og utenfor banen som er tøft og/eller vanskelig å takle alene. Det å være en del av et dommermiljø i klubb, gjør at det blir tryggere å diskutere slike saker.

OPPFØLGING

- Tett dialog og oppfølging av dommere i egen klubb skaper tilhørighet og trygghet. Man vil kunne fange opp om noe ikke fungerer så godt, eller hvorvidt noen ønsker kurs/mer utvikling.
- Dommervert i hall på egne arrangement.
- Fadderordninger.
- Anerkjenne dommernes prestasjoner; debutere på nytt nivå, deltagelse i dommergrupper og lignende.

Foto: Robert Magnussen

FORVENTNINGSAVKLARING

- Klare forventninger skaper trygghet og tillit.
- Hva kan dommerkontakt forvente av dommer?
- Hva kan dommer forvente av dommerkontakt og klubben?

SOSIALE ARRANGEMENT

- Samling ved sesongstart og sesongslutt.
- Regelkvelder og fagkvelder.
- Fellestreninger.
- Treningskamper i klubben.

ÅRSHJUL FOR DOMMERARBEID I KLUBB

Mai - juni

- Innhente politiattester for dommere og dommerutviklere.
- Sesongavslutning for klubbens dommere og dommerutviklere.
- Frist for dommer å godkjenne/avvise dommerpåmelding i TA.
- Melde inn klubbens kursbehov til Klubbrådgiver.
- Rekruttere nye dommere til klubben.
- Lag plan for beholde og rekruttere dommere.

Kan gjøres:

- Evaluere sesongen som har vært, og gjør eventuelle endringer til neste sesong.
- Sett budsjett og mål for neste sesong.

Juli - september

- Oppstartssamling med klubbens dommere.
- Dommerkontaktmøte 1 med Teamleder.

Kan gjøres:

- Interne treningskamper i klubben.
- Dialog med oppsettsmedarbeider.
- Dialog med dommergruppeleder - noen av klubbens dommere med i dommergruppe?

Oktober

- Oppstart barnehåndball-kamper; beramme dommere på klubbens egne barnekamper i TA.
- Melde inn klubbens kursbehov til Klubbrådgiver.

Kan gjøres:

- Oppstart barnehåndball-kamper; beramme dommere på klubbens egne barnekamper i TA.
- Melde inn klubbens kursbehov til Klubbrådgiver.
- Følge opp dommere i kamp.

November - mars

- Følge opp dommere i kamp.

Kan gjøres:

- Dommerkontaktmøte med Teamleder.
- Samling i klubb.

April

- Dommerkontaktrapport innen 15. april.
- Klubb må melde på dommere til ny sesong i TA innen 1. mai.

Kan gjøres:

- Er noen av klubbens dommere utvalgt til å delta på Sluttspill eller lignende? Følg opp disse!

Innsatsvilje • Fair Play • Begeistring
Respekt • Guirning